

בצל המלחמה, ההפיכה המשטרית כבר פה

אימנן עודה 20:00, 26 באוקטובר 2023 🔔 התראות במייל

בתוך ההלם והשכול הקולקטיבי ששורר בקרב תושבי הארץ הזאת מאז 7 באוקטובר, נוכחנו לגלות שיש מי שמנצל את הימים הנוראים האלה כדי לממש את תוכניותיו הפוליטיות. יש מי שממשיך לקדם השתלטות מתנחלית על אזורי C, להדיר את האזרחים הערבים, לחסל את המרחב הדמוקרטי, ולדאוג רק לטובתו האישית, על חשבון כולנו.

מיומה הראשון של ההפיכה המשטרית התעורר ויכוח עז בקרב הנהגת האזרחים הערבים: האם להצטרף לאזרחים היהודים בהפגנות נגד ההפיכה או לא. דעתי היתה נחרצת מהרגע הראשון. בוודאי שכן, כך סברתי. דווקא אנחנו, בני המיעוט, הם אלה שחייבים להתנגד לצמצום המרחב הדמוקרטי, ולפעול למען הרחבתו. אחד מטיעוני הנגד בקרב חברותי וחברי הערבים היה גילויי הגזענות של בית המשפט העליון כלפי האזרחים הערבים. לכך ענית, שכן, זה נכון בהרבה מקרים, אבל עם זאת, אנחנו מתבקשים לענות על שאלה נוספת: מדוע קברניטי הגזענות, בנימין נתניהו, יריב לוינ ובצלאל סמוטריץ', פעלו במרץ כה רב להחלישו?

בית המשפט העליון הפריע לנתניהו וחבורתו בשני נושאים עיקריים. ראשית, זה 20 שנה שוועדת הבחירות המרכזית, הנשלטת בידי הפוליטיקאים, פוסלת את הרשימות המייצגות של הציבור הערבי מהתמודדות לכנסת, ובית המשפט הופך את החלטותיה ומאשרן. שנית, בית המשפט העליון מהווה גורם מונע להלבנת מאחזים וגזל אדמות פרטיות של פלסטינים, וכך הוא מונע, או לפחות מעכב, השתלטות מתנחלית טוטלית על אזורי C בגדה המערבית.

מה ביקש הימין, לרבות נתניהו, לוינ והציונות הדתית, להשיג בהפיכה המשטרית? הם רצו לפרק את מה שהם מכנים "המדינה העמוקה" (דיפ־סטייט), ולחסל את הדרג המקצועי או לעשות לו דה־לגיטימציה, בשביל לממש את חזונם

הלאומני. החזון הזה כולל את נטרול כוחם הפוליטי של 20% מכלל האזרחים במדינה — האזרחים הערבים, שמתנגדים רובם ככולם למדיניות הימין, להשתלטות נרחבת על אזורי C ולמניעת הקמתה של מדינה פלסטינית. כעת, בצל המלחמה ותחת ענני ההפגזות בעזה, החזון הלאומני־פשיסטי הזה מתמשש לנגד עינינו, בלי שינוי של אף לא חוק יסוד אחד, וללא מינוי אחד בוועדה לבחירת שופטים.

המתנחלים ניצלו את ימי המלחמה כדי להשתלט בפועל על אזורי C תוך גירוש תושבים מכפרים פלסטיניים, כולם באזורים אסטרטגיים, במטרה לסכל את הקמתה של מדינה פלסטינית. תעקבו אחרי מה שקורה בכפר ואדי א־סיק, בכפר עין א־רשאש, בכפר פראסיה ובכפר עין שבלי. אלימות המתנחלים משתוללת ורצחנית מאי פעם, פלסטינים חפים מפשע נהרגים ומאוימים, ואיש לא נותן את הדין. במקביל, בתוך ישראל עצמה משטרת בן גביר משתיקה ואוסרת כל קול המגלה חמלה כלפי סבלם של תושבי עזה, שמגיע מקרב החברה הערבית ויהודים פעילי שלום. רק אתמול אסרה המשטרה על קיום כנס יהודי־ערבי בחיפה. כלומר, בחסות המלחמה מטרותיה העיקריות של ההפיכה המשטרית מתמששות, ושבועות ארוכים של מחאה אמיצה יורדים לטמיון.

אחד הוויכוחים סביב ההפיכה המשטרית היה, האם הקריאות לדמוקרטיה מבקשות אך ורק להחזיר את הגלגל לאחור, לעת בה נדחקו קבוצות רבות לשוליים, ובראשן האוכלוסייה הערבית, או האם המטרה היא להתקדם הלאה, אל עבר דמוקרטיה אמיתית ומלאה, שבבסיסה שלום, שוויון, צדק חברתי ומערכת משפט דמוקרטית וחזקה.

בשביל לענות על השאלה הזאת כדאי לצפות בשני ראיונות של נדב ארגמן, ראש השב"כ לשעבר, בשנה האחרונה. במרץ התראיין ארגמן בתוכנית "עובדה" של אילנה דיין, והתבטא באופן חריף שאינו משתמע לשתי פנים. "לא כדאי לגמד את זה", הוא אמר, "זה שינוי משטרי, הפיכה משפטית של ישראל לדיקטטורה". אמר, ונישא על נס במוצאי שבת בקפלן. לפני כשבוע ארגמן התראיין שוב, והציע שמדד ההצלחה לכל אירוע לחימה יהיה, "שלא האמא היהודייה היא זו שתבכה".

"מבחן האמהות" של ארגמן מגלם את הפער שנפער בין תנועת המחאה

והאזרחים הערבים. המרכז־שמאל זנח את דרישתו לשוויון ("אם לא יהיה שוויון, נפיל את השלטון"), נטש את נכונותו לעשות הכל למען הדמוקרטיה ("דמוקרטיה או מרד"), ויישר קו עם המדיניות החדשה שקבעה הממשלה. המרכז־שמאל מסרב להכיר באסונם של האזרחים הערבים, שאותם הוא שיווע לצרף למחאת ההמונים. הוא מתקשה להכיל את האפשרות שאנחנו מגנים בכל תוקף את הטבח הנפשע באזרחים ישראלים ב-7 באוקטובר, וגם מגנים בכל תוקף הרג פלסטינים חפים מפשע וחסרי ישע בעזה.

אנחנו צריכים להפנים שמדיניות נתניהו, הדוגלת בהתעלמות מהסוגיה הפלסטינית, החלשת הרשות הפלסטינית, הרחבת מפעל ההתנחלויות, הסתה נגד האזרחים הערבים וניסיון לנטרל את כוחם הפוליטי — היא לב ליבה של ההפיכה המשטרית. זאת המדיניות שתביא עלינו כיליון פשיסטי. כל התנהלות שדוגלת בהעדר אופק מדיני והמשך הכיבוש, תביא אותנו לאינתיפאדה שלישית או למלחמה עם עשרות אלפי הרוגים משני הצדדים. אנחנו כבר שם.

רק תנועה אזרחית, שמקדשת חיי אדם באשר הוא אדם, תוכל למנוע הידרדרות לתהום הפשיזם, תהום שבה דינם של יהודים וערבים יהיה לחיות ולמות על חרבם בארץ הזו לעד. דווקא עכשיו, זה הרגע להקמת תנועה יהודית־ערבית רחבה נגד הכיבוש ובעד השלום.

הכותב הוא חבר כנסת ויו"ר רשימת חד"ש־תע"ל

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

 פלסטינים מלחמת חרבות ברזל הפיכה משטרית